

Raport z konsultacji społecznych dotyczących
projektu Gminnego Programu Rewitalizacji
Gminy Tykocin

Luty, 2024

Opis przebiegu i form konsultacji

Przedmiotem konsultacji społecznych był projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Tykocin na lata 2023-2030.

Celem konsultacji było zebranie uwag, opinii, propozycji dotyczących założeń Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tykocin.

Konsultacje zostały przeprowadzone w okresie **od 12.12.2023 r. do 16.01.2024 r.**

Konsultacje społeczne przeprowadzone były w następujących formach:

1) formularz uwag w postaci papierowej lub elektronicznej

Uwagi i opinie można było składać:

- a) drogą elektroniczną na adres: sekretariat@umtykocin.pl,
- b) drogą korespondencyjną na adres: Urzędu Miejskiego w Tykocinie, ul. 11 Listopada 8, 16-080 Tykocin,
- c) osobiście w Urzędzie Miejskim w Tykocinie, ul. 11 Listopada 8, 16-080 Tykocin, w godzinach 9:00 - 15.00,
- d) osobiście w trakcie trwania spotkań konsultacyjnych.

2) zbieranie uwag ustnych:

- a) przekazanych z wykorzystaniem numeru telefonu; Uwagi ustne można zgłosić pod numerem telefonu 85 686 93 21 od 07:30 do 15:30 w poniedziałki i środy oraz od 13:00 do 15:00 we czwartki,
- b) przekazanych osobiście w Urzędzie Miejskim w Tykocinie, ul. 11 Listopada 8, 16-080 Tykocin, w godzinach 9:00 - 12:00,
- c) osobiście w trakcie trwania spotkań konsultacyjnych.

3) spotkanie konsultacyjne, które odbyło się w dniu:

- a) 08.01.2024 r. (piątek) w godz. 09:00 - 11:00 w Sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Tykocinie.

Informacja o konsultacjach społecznych została podana do publicznej wiadomości:

- w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie <https://www.bip.gov.pl/>,
- na stronie internetowej gminy: <http://umtykocin.pl/>,
- na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Tykocinie,
- przez publikację w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914) - „Czas Tykocina”.

1. Konsultacje społeczne – podsumowanie

1.1. Formularz zbierania uwag

W trakcie trwania konsultacji społecznych wpłynęło 5 formularzy uwag. Poniżej przedstawiono wszystkie przesłane uwagi i opinie wraz z odpowiedziami na nie.

Formularz 1.	
Odpowiedz:	
<p>Uwaga/opinia:</p> <p>Dotyczy: PPS. Budowa ścieżki dydaktycznej nad rzeką Narew w Tykocinie cz. III</p> <p>Uwaga:</p> <p>Czy rozbudowa bulwaru nadrzecznego naprawdę musi być kontynuowana w jego betonowo-granitowej formie? Czy nawierzchnia nie może być szutrowa, taka jak została nie tak dawno położona wokół pobliskiego kościoła? Czy bariereki muszą nadal odgradzać miasto a też i turystów od samej rzeki (a często jest to tak właśnie postrzegane)?</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Aktualna betonowa nawierzchnia w żadnym przypadku nie pasuje do naturalnego otoczenia, niepotrzebnie zastosowaniem kostki nawiązuje do miejskiego centrum i zaburza naturalny związek Narwi z nabrzeżem, co zagraża migrującym z rzeki na ład i z powrotem zwierzętom, jak zaskronce, żaby, jaszczurki i inne. Zmniejsza też retencję wody w tym obszarze.</p> <p>Czy nawierzchnia nie może być szutrowa, taka jak została nie tak dawno położona wokół pobliskiego kościoła?</p>	<p>Budowa ścieżki dydaktycznej nad rzeką Narew w Tykocinie cz. III obejmuje utworzenie nowej przestrzeni do wypoczynku i rekreacji na obszarze rewitalizacji w celu poprawy jakości życia jego mieszkańców oraz zwiększenia ich aktywności społecznej. Projekt ma charakter ścieżki dydaktyczno-ekologicznej z elementami rekreacyjnymi.</p> <p>Zakres projektu obejmuje utworzenie ciągów pieszych i rowerowych oraz elementów małej architektury, takich jak ławki, kosze na śmieci czy słupy oświetleniowe. Dodatkowo, planowane jest utwardzenie gruntu w postaci ciągów rowerowych oraz pieszych. Na terenie bulwarów przewidziano nasadzenia zieleni, co pozytywnie wpłynie na estetykę otoczenia.</p> <p>Zakres projektu oraz wybór materiałów został już określony i uzgodniony między innymi z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Projekt stanowi kontynuację istniejącej już ścieżki dydaktycznej.</p>

Dotyczy: PP6. Nowe oblicze „Starego Rynku”

Czy aby na pewno zmiana funkcjonalności Starego Rynku z funkcji targowiska na deptak turystyczny pozostaje w zgodzie z uwagami zawartymi w uzasadnieniu przyznania Tykocinowi tytułu Pomnika Historii i czy na prawdę jest konieczna? Czy „budki” naprawdę są „obiektami o niskiej estetyce”? Czy niezbędna jest tam „budowa dróg i parkingów z kompletną infrastrukturą techniczną”?

Funkcja targowa tego miejsca została nadana w XVIII w przez projektanta czyli Branickiego i nieprzerwanie od tego momentu funkcję tę sprawuje. Bez ruchu handlowego to miejsce całkiem umrze albo stanie się nudne i mało atrakcyjne ew. służyć będzie za parking.

Budki zostały zaprojektowane w późnych latach 90-tych przez ówczesny urząd konserwatorski i nawiązują w swojej formie do przedwojennych polskich i żydowskich jatek, stojącym w tym miejscu oraz do charakterystycznej naczółkowej architektury Tykocina. O ile wymagają remontów, to należy je wykonać bez zmiany formy plastycznej budek.

Nawierzchnia rynku oraz chodniki powinny zostać naprawione bez jakichkolwiek zmian w ich układzie i formie. To one nadają dzisiaj rynkowi jego niepowtarzalny charakter.

Jeśli chodzi o podniesienie wartości estetycznej i historycznej może warto zająć się remontem ostatniego starego murowanego budynku, stojącego przy pierzei wschodniej rynku (na rogu ulicy Zatyłnej i rynku).

Projekt ma na celu usprawnienie funkcjonalności infrastruktury w danym obszarze. W ramach tego projektu planowane jest wykonanie ciągów pieszo-jezdnych, montaż elementów małej architektury, oświetlenie placu oraz przebudowa istniejącej drogi i parkingów z kompletną infrastrukturą techniczną.

Warto podkreślić, że projekt nie zakłada likwidacji „budek handlowych”, co oznacza, że funkcja targowa nadal będzie istnieć. Jednocześnie, Gminny Program Rewitalizacji przewiduje realizację projektu PP9 Targowisko, którego celem jest promocja i rozwój lokalnych producentów oraz skoncentrowanie potencjału handlowego regionu. Oba projekty, mają na celu zwiększenie atrakcyjności tego obszaru dla mieszkańców i turystów oraz rozwój lokalnej gospodarki.

Dotyczy: PP8. Dom dialogu kultur przy ul. Złotej 12

Uwaga:

Ulica Zatylna (zaplecze Domu dialogu kultur) jest niepowtarzalnym zakątkiem dawnego Tykocina ważnym elementem topografii miejskiej. Ulica powinna być zachowana w stanie niezmienionym z zarośniętym brukiem, starą latarnią, rynsztokami, domem rymarza. Powinna zostać wyłączona z obszaru podlegającego rewitalizacji, jako naturalne kulturowe zaplecze przyszłego kompleksu kulturalnego i nie powinna w żaden sposób zmienić swojego charakteru (czyli bez parkingów i infrastruktury technicznej).

Załączamy całkowicie zbieżną w tej sprawie opinię Pani Ewy Wroczyńskiej na filmie

<https://www.youtube.com/watch?v=2Gtzpwfb3w>

Uzasadnienie:

Takiego drugiego miejsca w Tykocinie już nie ma. Ulica ta była przed wojną drugim centrum żydowskim, po tej stronie Motławy. Tu stały żydowskie warsztaty (ocalał tylko dom polskiego rymarza Franciszka Kukielki), stał też niezachowany dom modlitwy bractwa Chewra Misznajot. Niedługo stanowiący ważny element układu urbanistyki Tykocina, a dzisiaj oferuje ciekawy szlak pieszy równoległy do ulicy Złotej, od placu Czarnieckiego do Starego Rynku, z pięknym widokiem na Synagogę.

Zeszlorzeczne obchody Europejskich Dni Dziedzictwa, organizowane przez CBnHiKMM, były w całości poświęcone spuściznie tej małej uliczki i wzbudziły niekłamany zachwyt wśród uczestników imprezy.

W Gminnym Programie Rewitalizacji nie przewidziano żadnych działań ani zmian dotyczących ulicy Zatylniej.

Projekt PP8, związany z Domem Dialogu Kultur przy ulicy Złotej 12, skupia się na obszarze działki ewidencyjnej nr 1825. Planowane działania nie będą wykraczać poza granice tej działki.

Należy jednak zaznaczyć, że przy realizacji inwestycji pod nazwą "Dom dialogu kultur ul. Złota 12" planowany jest wjazd na działkę nr 1825 od ulicy Zatylniej.

Dotyczy: PP12. Zagospodarowanie Placu Czarnieckiego

Uwaga:

Czy planowane zagospodarowanie placu Czarnieckiego oparte jest na kompleksowym strategicznym planie zagospodarowania tego miejsca, opartego na fachowych opiniach ekspertów od małej architektury, urbanistyki czy miejskiej zieleni i uwzględniającej zalecenia płynące z uzasadnienia tytułu Pomnika Historii? To jest poważna i ryzykowna zmiana, gdyż rewitalizacja ta stworzy całkiem nowe otoczenie dla zabytкового układu urbanistycznego oraz stojących tu zabytków, kościoła i pomnika. Nowe atrakcyjne kosze na śmieci ani nowoczesne ławki nie mogą zdominować tej przestrzeni. Regulacji wymaga też ruch samochodowy w obrębie placu. Parkujące auta kłują w oczy i nie tworzą przyjaznej dla ludzi i zabytków przestrzeni.

Uzasadnienie:

To jest poważna i ryzykowna zmiana, gdyż rewitalizacja ta stworzy całkiem nowe otoczenie dla zabytkowego układu urbanistycznego oraz stojących tu zabytków, kościoła i pomnika. Dlatego wszelkich zmian należy dokonywać ostrożnie i delikatnie i przede wszystkim konsultować je z fachowcami w dziedzinie zachowania architektury, dziedzictwa kulturowego i konserwatorom. Nowe atrakcyjne kosze na śmieci ani nowoczesne ławki nie mogą zdominować tej przestrzeni. Regulacji wymaga też ruch samochodowy w obrębie placu. Parkujące auta kłują w oczy i nie tworzą przyjaznej dla ludzi i zabytków przestrzeni. Auta trafiają na każde zdjęcie placu Czarnieckiego, za-stawionego placu. Ruch samochodowy wzdłuż północnej pierzei placu, zawsze zastawionej

Planowane działania rewitalizacyjne nie zakładają całkowitego przekształcenia otoczenia zabytkowego układu urbanistycznego Placu Czarnieckiego. Głównym celem projektu jest podniesienie jakości i atrakcyjności tego miejsca. Prace obejmują wprowadzenie dodatkowej zieleni oraz wymianę i renowację elementów małej architektury.

Planowane działania koncentrują się na uczynieniu placu bardziej funkcjonalnym i estetycznym, co przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz przyciągnięcia nowych odwiedzających, co będzie miało pozytywny wpływ na rozwój lokalnej społeczności.

Plac zostanie poddany remontowi, a uszkodzona nawierzchnia zostanie wymieniona, co zapewni bezpieczeństwo i komfort korzystania z przestrzeni publicznej. Nie planuje się wymiany całej nawierzchni.

Warto podkreślić, że na obecnym etapie nie został jeszcze przygotowany szczegółowy projekt zagospodarowania Placu Czarnieckiego. Szczegóły projektu będą szeroko konsultowane, w tym z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, aby zapewnić zachowanie unikalnego charakteru i dziedzictwa kulturowego tego miejsca przy jednoczesnym jego ulepszeniu. Dzięki temu możliwe będzie osiągnięcie optymalnych rozwiązań.

Warto również zauważyć, że w 2023 roku zakończono budowę parkingu miejskiego przy ulicy Jordyka, co umożliwi łatwy dostęp do Placu Czarnieckiego i przyczyni się do ograniczenia ruchu samochodowego oraz parkowania na Placu.

<p>parkującymi autami powoduje duże zagrożenie dla pieszych lawirujących pomiędzy nimi. A przecież ta przestrzeń powinna być przeznaczona właśnie głównie jak nie wyłącznie dla naszych gości, jeśli mają się tu poczuć miło i bezpiecznie.</p>	
<p>PP15. Ochrona, konserwacja i przywracanie wartości obiektów zabytkowych i o charakterze zabytkowym</p> <p>Uwaga: Czy ochrona obiektów zabytkowych pozostających w posiadaniu osób prywatnych ma być ograniczona jedynie do doradztwa i ułatwiania kontaktów z konserwatorem? Przecież choćby z racji posiadania tytułu Pomnika Historii, który daje możliwość pozyskiwania środków, powinno się stworzyć gminny fundusz ochrony zabytków i z tej kasy wspierać finansowo właścicieli chcących zadbać o swój zabytek.</p> <p>Uzasadnienie: Realne, finansowe wsparcie właścicieli obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków w realizacji remontów oraz rewitalizacji jest niezbędne do inicjowania pozytywnej waloryzacji oraz pozytywnego postrzegania zabytkowego charakteru poszczególnych budynków oraz miasta Tykocin jako wartości społecznej podnoszącej komfort życia mieszkańców. Finansowe wsparcie działań remontowych przy zabytkach należących do osób prywatnych jest też szansą na stworzenie przestrzeni współpracy pomiędzy władzami gminy, służbami konserwatorskim oraz mieszkańcami – jest to również klucz do zachowania niepowtarzalnego charakteru miasta i upodmiotowienie mieszkańców w procesie kształtowania jego wizerunku.</p>	<p>Przewidziane działania w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji skupiają się przede wszystkim na doradztwie i ułatwianiu kontaktów z konserwatorem w kontekście ochrony i konserwacji obiektów zabytkowych oraz tych o charakterze zabytkowym.</p> <p>W ramach projektu istnieje możliwość uzyskania pomocy, która obejmuje nawiązywanie kontaktów z konserwatorem, wsparcie w przygotowywaniu niezbędnej dokumentacji dla prac konserwatorskich oraz udzielanie porad dotyczących działań związanych z ochroną i konserwacją obiektów.</p> <p>Warto zaznaczyć, że GPR nie ogranicza działalności gminy i jej mieszkańców do zawartych w nim projektów. Istnieje możliwość realizacji innych inwestycji oraz pozyskiwania środków niezależnie od zapisów w GPR, co otwiera przestrzeń na dalszy rozwój i inicjatywy lokalnej społeczności.</p>

Uwaga:

Dziedzictwo architektury drewnianej, tak charakterystycznej dla Tykocina, a znikającej obecnie z przestrzeni miasta w zastraszającym tempie. Wymagana jest natychmiastowa inwentaryzacja tych zabytków (z funduszy Pomnik Historii) i stworzenie strategicznego programu ratunkowego i wprowadzenie go w życie najszybciej, jak to możliwe.

Uzasadnienie:

Brakuje programu ratowania tych drewnianych zabytków, które nadają miastu niepowtarzalny klimat, ściągający masy turystów do Tykocina. Zniknięcie tych budynków spowoduje, że w przyszłości Tykocin stanie się zwykłym nudnym pustym miasteczkiem, jak wiele innych polskich miast pozbawionych swoich wyraźnych charakterystycznych cech na korzyść nowocześniejszego i uatrakcyjniania.

CBnHiKMM opracowało w 2013 roku Szlak Architektury Drewnianej Tykocina w celu promowania jej jako unikalnej i cennej części tykocińskiego dziedzictwa. Folder, na podstawie którego turyści mogą samodzielnie zwiedzać szlak cieszy się do dzisiaj wielkim powodzeniem.

Aktualnie Wydział Architektury Politechniki Białostockiej przy współpracy z CBnHiKMM prowadzi pełną inwentaryzację architektoniczną najcenniejszych obiektów na szlaku.

Gminny Program Rewitalizacji skupia się głównie na określonych obszarach interwencji i projektach mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz rewitalizację przestrzeni publicznej. Nie przewiduje on jednak konkretnych działań związanych z remontami historycznych budynków mieszkalnych.

Głównym celem GPR jest rozwój infrastruktury miejskiej, poprawa dostępności do usług oraz stworzenie atrakcyjnych przestrzeni dla mieszkańców. W ramach programu skoncentrowano się na inicjatywach mających wpływ na rozwój społeczności lokalnej i poprawę warunków życia.

W ramach projektu PP15. Ochrona, konserwacja i przywracanie wartości obiektów zabytkowych i o charakterze zabytkowym, mieszkańcy będą mieli możliwość uzyskania pomocy, która obejmuje nawiązywanie kontaktów z konserwatorem, wsparcie w przygotowywaniu niezbędnej dokumentacji dla prac konserwatorskich oraz udzielanie porad dotyczących działań związanych z ochroną i konserwacją obiektów.

Dodatkowo w chwili obecnej Gmina jest w trakcie opracowywania Gminnego Programu Opieki nad zabytkami na lata 2024- 2027 oraz aktualizacji Gminnej Ewidencji Zabytków. Dokumenty te stanowią kluczowe narzędzia w planowaniu, ochronie i zachowaniu dziedzictwa kulturowego gminy. Gminny Program Opieki nad Zabytkami definiuje cele, strategię i działania mające na celu ochronę i promocję zabytków oraz kierunki ich zagospodarowania. Dokument ten ma też obejmować architekturę drewnianą.

Uwaga:

Czy stosowanie nawierzchni kostkowo granitowej na chodnikach (tak niewygodnej nie tylko dla ludzi poruszających się na wózkach, a są już w tej sprawie skargi) ma objąć całe miasto? To stoi również w sprzeczności z dawnym podziałem miasta na dzielnice i zaciera historyczne i kulturowe różnice między nimi. Stoi to również w sprzeczności z wytycznymi zawartymi w uzasadnieniu przyznania Tykocinowi tytułu Pomnika Historii.

Tak samo unifikująco oddziaływują na przestrzeń miejską nowe „historyczne” latarnie uliczne.

Uzasadnienie:

Zastosowana łupana kostka granitowa w zasadzie nie nadaje się do codziennego chodzenia. Wymaga obuwia z grubą podeszwą. Jeżdżenie wózkami po takiej kostce czy dziecięcymi czy inwalidzkimi jest bardzo uciążliwe i powoduje szybkie zniszczenie pojazdów. Zastosowanie kostki szlifowanej w miejsce łupanej diametralnie zmieniłoby komfort korzystania z chodników.

Należy się też poważnie zastanowić nad zastosowaniem jednolitej nawierzchni na całym obszarze miasta. Zaciera to bowiem tradycyjne różnicowanie poszczególnych dzielnic Tykocina i nie uwypukla zabytkowego centrum, które niewątpliwie zasługuje na wyróżnienie, również rodzajem nawierzchni. Ten sam dylemat dotyczy nowych latarni ulicznych. One również postawione w całym mieście na każdej ulicy ujednolicią wygląd miasta odbierając mu jego różnorodność i jego ważne dominanty, jak np. śródmieście czy dzielnicę żydowską. Jednorodne miasto jest nudne i nieciekawe. „Tu wszędzie tak samo”.

Gminny Program Rewitalizacji nie reguluje stosowania konkretnej nawierzchni na obszarze rewitalizacji. W projektach ujętych w GPR rodzaj materiałów oraz szczegółowe rozwiązania zostaną zaproponowane w ramach dokumentacji projektowej. Większość inwestycji szczególnie w obszarze miasta Tykocin, podlega konsultacjom z instytucjami, w tym Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, który musi wyrazić zgodę na proponowane rozwiązania.

Określenie użycia konkretnych materiałów wychodzi poza ustawowy zakres Gminnego Programu Rewitalizacji. Dokument ten nie określa, ani nie reguluje materiałów, które będą użyte w ramach poszczególnych projektów.

Niemniej jednak, istotne jest, że GPR oraz planowane działania w ramach programu mają na celu zachowanie wartości kulturowych, przestrzennych i krajobrazowych miasta. Celem jest zharmonizowanie rozwoju z zachowaniem dziedzictwa kulturowego i historycznego oraz respektowanie walorów miejsca.

<p>Formularz 2.</p> <p>Uwaga/opinia:</p> <p>Dotyczy: PPS. Budowa ścieżki dydaktycznej nad rzeką Narew w Tykocinie cz. III</p> <p>Uwaga: Czy w planowanej kontynuacji ścieżki na Narwią są planowane barierki odgradzające ludzi od rzeki? Czy nie lepiej z nich zrezygnować?</p> <p>Uzasadnienie: Barierki nad rzeką szpecą krajobraz i uniemożliwiają dostęp do rzeki. Jaki jest sens ich istnienia? Przecież nie ma tam ścieżki rowerowej. Ich likwidacja wpłynie pozytywnie na wygląd miasta i jego atrakcyjność dla mieszkańców oraz odwiedzających.</p>	<p>Odpowiedz:</p> <p>Zakres projektu oraz wybór materiałów został już określony i uzgodniony między innymi z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Projekt stanowi kontynuację istniejącej już ścieżki dydaktycznej.</p>
---	---

Formularz 3.	
<p>Uwaga/opinia:</p> <p>1) Turystyka – str. 21 – Całkowicie pominięto unikatową, drewnianą zabudowę miejską.</p> <p>2) Nowe przedsięwzięcie – Program ochrony unikalnego układu przestrzennego Tykocina</p> <p>3) W planowanych przedsięwzięciach należy uwzględnić przedsiębiorców jako potencjalnych podmiotów współpracujących/odpowiedzialnych.</p> <p>4) Nowe przedsięwzięcie – Program budowy niskobudżetowych mieszkań.</p> <p>Uwagi:</p> <p>1) Wprowadzić zapisy podkreślające atuty domów mieszkalnych Tykocina, zwłaszcza tych znajdujących się w rejestrze zabytków, oraz wprowadzić stosowny program do remontów i rewitalizacji tych budynków. Jako przedsięwzięcie można rozpatrzyć partnerstwo publiczno-prywatn w działaniach ratunkowych budynków rejestrowych – gmina przejmuje w opiekę i remontuje budynek i uzyskują prawo do dysponowania na określony czas np. 50 lat.</p> <p>2) Należy wprowadzić i zapewnić finansowanie Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego - podstawowego instrumentu prawnego, umożliwiającego realizację wizji rewitalizacji tj. „[...]dążyć się do zachowania unikalnego charakteru miasta.”</p>	<p>Odpowiedz:</p> <p>1) Gminny Program Rewitalizacji skupia się głównie na określonych obszarach interwencji i projektach mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz rewitalizację przestrzeni publicznej. Nie przewiduje on jednak konkretnych działań związanych z remontami historycznych budynków mieszkalnych.</p> <p>Głównym celem GPR jest rozwój infrastruktury miejskiej, poprawa dostępności do usług oraz stworzenie atrakcyjnych przestrzeni dla mieszkańców. W ramach programu skoncentrowano się na inicjatywach mających wpływ na rozwój społeczności lokalnej i poprawę warunków życia.</p> <p>W ramach projektu PP15. Ochrona, konserwacja i przywracanie wartości obiektów zabytkowych i o charakterze zabytkowym, mieszkańcy będą mieli możliwość uzyskania pomocy, która obejmuje nawiązywanie kontaktów z konserwatorem, wsparcie w przygotowywaniu niezbędnej dokumentacji dla prac konserwatorskich oraz udzielanie porad dotyczących działań związanych z ochroną i konserwacją obiektów.</p> <p>Dodatkowo w chwili obecnej Gmina jest w trakcie opracowywania Gminnego Programu Opieki nad zabytkami na lata 2024- 2027 oraz aktualizacji Gminnej Ewidencji Zabytków. Dokumenty te stanowią kluczowe narzędzia w planowaniu, ochronie i zachowaniu dziedzictwa kulturowego gminy. Gminny Program Opieki nad Zabytkami definiuje cele, strategię i działania mające na celu ochronę i promocję zabytków oraz kierunki ich zagospodarowania. Dokument ten ma też obejmować architekturę drewnianą.</p> <p>2) Program Rewitalizacji Gminy Tykocin nie obejmuje działań związanych z wprowadzeniem i finansowaniem Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego (MPZP). MPZP są opracowywane i realizowane na podstawie konkretnych przepisów, które są niezależne od GPR. GPR nie ogranicza przyjmowania Miejscowych</p>

3) Wciągnięcie podmiotów prywatnych do realizacji działań kulturalnych/edukacyjnych/itp może skutkować pobudzeniem przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy.

4) Zatrzymanie trendu spadku liczby mieszkańców a także ściągnięcie nowych – jest priorytetem w zapewnieniu stabilnej przyszłości Gminy.

Uzasadnienie:

1) Układ przestrzenny Tykocina składającego się z unikatowej zabudowy mieszkalnej – jest dobrem najwyższej wagi i potencjałem Tykocina. Brakuje sposobów działań ratunkowych – dziesiątki budynków wpisanych do rejestru jest opuszczonych, niezamieszkałych lub rażąco niedoinwestowanych.

2) Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego (oraz powiązane z nimi w wyniku nowelizacji ustawy – Plany Ogólne) jako akty prawa miejscowego są jedynymi SKUTECZNYMI sposobami ochrony unikalnego charakteru miasta. Ponadto, w wyniku ich uchwalenia angażuje się społeczeństwo w działaniach partycypacyjnych – spełniony będzie zatem też cel aktywizacji społecznej.

3) Wciągnięcie podmiotów prywatnych do realizacji działań kulturalnych/edukacyjnych/itp może skutkować pobudzeniem przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy.

4) Niedrogie i łatwe dostępne mieszkania, pochodzące z budownictwa komunalnego lub spółdzielczego są najlepszym magnesem dla młodych ludzi aby związali przyszłość z Tykocinem.

Planów Zagospodarowania Przestrzennego, które powinny być opracowywane i realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz potrzebami społeczności lokalnej.

Głównym celem Gminnego Programu Rewitalizacji jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez wykorzystanie potencjałów regionu, w tym unikalnego charakteru miasta. GPR i planowane działania uwzględniają unikalny charakter miasta, a planowane działania mają na celu między innymi poprawę przestrzeni publicznej.

3) Uwaga została uwzględniona, a do projektów, w których współpraca z przedsiębiorcami jest uzasadniona, dodano przedsiębiorców. Działania kulturalne, edukacyjne i inne inicjatywy będą uwzględniały potencjał przedsiębiorców jako partnerów, co może przyczynić się do pobudzenia przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy.

4) Problem spadającej liczby mieszkańców oraz starzejącego się społeczeństwa jest wyzwaniem, które dotyczy zarówno wyznaczonego obszaru rewitalizacji, jak i całej gminy. Gminny Program Rewitalizacji zakłada wiele projektów mających na celu rozwijanie obszarów objętych rewitalizacją i zatrzymywanie mieszkańców w gminie.

Jednym z kluczowych projektów w tym kontekście jest projekt „PP9. Targowisko”, który ma na celu rozwijanie i wzmocnienie lokalnego potencjału gospodarczego. Poprzez wsparcie lokalnych przedsiębiorców i promowanie lokalnych produktów, projekt ten ma szansę przyczynić się do tworzenia miejsc pracy i zachęcania mieszkańców do pozostania w gminie.

W ramach GPR przewidziane są także działania mające na celu rozwijanie i wspieranie jednostek kultury (np. projekt PP11. Port Kultury Tykocin), co może przyciągać mieszkańców i zachęcać do uczestnictwa w życiu społecznym.

Dodatkowo, GPR zakłada szereg działań mających na celu poprawę przestrzeni publicznej, terenów zielonych oraz jakości powietrza na obszarze gminy. Te inicjatywy mają znaczenie

dla podniesienia jakości życia mieszkańców i w konsekwencji mogą przyczynić się do zachowania i wzrostu liczby mieszkańców.

Należy jednak zaznaczyć, że GPR nie zakłada bezpośredniej budowy mieszkań. Jednakże, gmina może podjąć działania w tym kierunku w ramach innych inicjatyw.

Formularz 4.	
<p>Uwaga/opinia:</p> <p>Dotyczy: PP6. Nowe oblicze "Starego Rynku"</p> <p>Uwaga:</p> <p>Czy nadawanie Staremu rynkowi nowych funkcji musi oznaczać odebraniu mu jego można głównej, historycznej funkcji, czyli targowiska?</p> <p>Czy „standardy estetyczne i funkcjonalne” wg których ma być zrewitalizowany Stary rynek są odpowiednie dla tego miejsca?</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Odebranie Staremu rynkowi funkcji targowej (chodzi o targi we wtorki oraz budki z usługami) sprawi, że miejsce to straci swój prawdziwy cel i stanie się pustą wyduszką, miejscem sztucznym, stworzonym dla turystów. Ale czy takie miejsce będzie bardziej, czy mniej atrakcyjne dla turystów, niż autentyczny, żywy rynek? Może zamiast zabierać mu funkcję handlową należy ją rozszerzyć, aby w ten sposób zachęcić mieszkańców i odwiedzających do korzystania z lokalnych usług i produktów? To, co obecne przyciąga turystów w całej Europie, to miejsca autentyczne, zachowujące swój unikalny charakter.</p> <p>Jeżeli „standardy estetyczne i funkcjonalne” wg których ma być zrewitalizowany Stary rynek są takie same, jak te które można zobaczyć na pl. Czarnieckiego oraz na bulwarze na Narwią (czyli nawierzchnia z kostki, „ozdobne” ławki oraz latarnie z doniczkami, brak drzew) to należy się zastanowić, czy są one odpowiednie dla Starego rynku. Czy spowodują one zachowanie wyjątkowego</p>	<p>Odpowiedz:</p> <p>Projekt ma na celu usprawnienie funkcjonalności infrastruktury w danym obszarze poprzez wykonanie ciągów pieszo-jezdnich, montaż elementów małej architektury, oświetlenie placu oraz przebudowę istniejących dróg i parkingów z kompletną infrastrukturą techniczną. Ważne jest, że projekt nie zakłada likwidacji „budek handlowych”, co oznacza, że funkcja targowa nadal będzie istnieć, zachowując swój charakter.</p> <p>Konkretne rozwiązania oraz użyte materiały zostaną ustalone na poziomie dokumentacji projektowej. Przyjęte rozwiązania będą szeroko konsultowane, w tym z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, który będzie musiał zatwierdzić przyjęte rozwiązania. Ta procedura zapewni, że działania będą zgodne z wymogami dotyczącymi zachowania dziedzictwa kulturowego i historycznego obszaru, jednocześnie przyczyniając się do poprawy jakości życia mieszkańców i atrakcyjności turystycznej miejsca.</p>

charakteru tego miejsca, czy może raczej upodobnienie go do wielu innych tego typu miejsc? I czy spowoduje wzrost, czy może spadek jego atrakcyjności dla turystów?

Formularz 5.	
Uwaga/opinia:	Odpowiedz:
<p>Uwaga: Cele i projekt nie odnoszą się do zachowania walorów historycznych układu przestrzennego miasta. Brakuje odniesienia do ustaleń planów oraz strategii zagospodarowania przestrzennego miasta. Brakuje waloryzacji zabudowy zabytkowej, ze względu na wartości historyczne i stan zachowania.</p> <p>Uzasadnienie: TO nZ O/Białystok po przeanalizowaniu projektu gminnego programu rewitalizacji gminy Tykocin uważa, że miasto Tykocin – układ przestrzenny łącznie z zabudową, wymaga opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Tylko tego rodzaju opracowania pozwolą na ochroną walorów zabytkowych i zrównoważony rozwój miasta. Tykocin to jedno z czterech najcenniejszych miejsc w województwie podlaskim, uznany przez Prezydenta RP za Pomnik Historii.</p>	<p>Ochrona dziedzictwa historycznego Tykocina ma szczególne znaczenie, co zostało podkreślone w wyznaczonej wizji GPR. Przyjęte cele i działania uwzględniają ochronę dziedzictwa historycznego, kulturowego oraz przyrodniczego Tykocina. Z tego powodu Gminny Program Rewitalizacji koncentruje się przede wszystkim na konkretnych inicjatywach mających na celu poprawę infrastruktury, jakości życia mieszkańców, a także wsparcie rozwoju lokalnej gospodarki.</p> <p>Program Rewitalizacji Gminy Tykocin nie obejmuje działań związanych z wprowadzaniem i finansowaniem Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego (MPZP). Opracowanie i realizacja MPZP odbywają się na podstawie konkretnych przepisów, które są niezależne od GPR. Niemniej jednak, GPR nie ogranicza przyjmowania Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego, które powinny być tworzone i wdrażane zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz potrzebami społeczności lokalnej.</p>

1.2. Zgłaszanie uwag ustnych

W czasie trwania konsultacji społecznych nie odnotowano żadnych ustnych uwag.

1.3. Spotkania konsultacyjne

W sumie w spotkaniach konsultacyjnych wzięło udział 9 osób.

W trakcie spotkań konsultacyjnych przedstawiono i omówiono między innymi następujące kwestie:

- Przedstawiono wyznaczony obszar rewitalizacji,
- Przedstawiono zidentyfikowane potrzeby i problemy na obszarze rewitalizacji,
- Omówiono potencjał obszaru rewitalizacji,
- Przedstawiono wizję i cele rewitalizacji,
- W trakcie spotkania omówiono projekty podstawowe i uzupełniające,
- Omówiono udział interesariuszy we wdrażaniu i ewaluacji GPR.

Po prezentacji był czas na pytania i odpowiedzi.

Na koniec spotkania odbyła się interaktywna dyskusja z mieszkańcami gminy, którzy aktywnie wyrażali swoje opinie i zgłaszali swoje spostrzeżenia.

Pod koniec spotkania ustalono, że po przeprowadzonej dyskusji obecni na spotkaniu mieszkańcy zastanowią się i zgłoszą dodatkowe uwagi przy wykorzystaniu formularzy uwag.

Wprowadzone zmiany:

Zaktualizowano nazwę GPR:

- stara nazwa: Gminny Program Rewitalizacji Gminy Tykocin na lata 2023 – 2030
- nowa nazwa: Gminny Program Rewitalizacji Gminy Tykocin na lata 2024 – 2030

Na podstawie przeprowadzonych dyskusji wprowadzono także zmiany w rozdziałach:

- 6. Charakterystyka obszaru rewitalizacji,
- 10. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- 14. Opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji.

W ramach przeprowadzonych konsultacji doprecyzowano zapisy następujących projektów:

- PP12. Zagospodarowanie Placu Czarnieckiego.

BURMISTRZ
Mariusz Wójcicki

